

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3264/2019. (X. 30.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 3.G.42.116/2017/21. számú végzése és a Fővárosi Ítéletábrla 13.Gpkf.44.829/2018/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó gazdasági társaság (a továbbiakban: indítványozó) képviselőtében eljárva dr. Karsai Balázs ügyvéd alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságnál.
- [2] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. §-a alapján kérte a Fővárosi Törvényszék 3.G.42.116/2017/21. számú végzése és a Fővárosi Ítéletábrla 13.Gpkf.44.829/2018/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének a megállapítását és megsemmisítését. Az indítványozó álláspontja szerint a támadott végzések sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, az R) cikk (2) bekezdését, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését, és a 28. cikkét.
- [3] 1.1. Az ügy előzménye, hogy az indítványozó keresetet terjesztett elő a Magyar Állammal és a Magyar Államkincstárral szemben szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt. A Fővárosi Törvényszék 3.G.42.116/2017/7. számú ítéletével az indítványozó felperes keresetét elutasította.
- [4] A rendelkezésre álló bírósági végzések és egyéb dokumentumok alapján az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzménye a következőképpen foglalható össze. A Fővárosi Törvényszék 3.G.42.116/2017/7. számú ítéletét a Magyar Posta 2017. december 22-én kísérelte meg először kézbesíteni. Az indítványozó jogi képviselőtét a perben – és a jelen eljárásban is – ellátó ügyvédi iroda alkalmazottja elkezdte a tértivevény aláírását, de aztán áthúzta a nevét, és nem vette át a küldeményt. A másodszori kézbesítésre 2018. január 3-án került sor, ekkor az ügyvédi iroda egy másik alkalmazottja átvette a bírósági határozatot. Az ügyvédi iroda 2018. január 18-án terjesztett elő fellebbezést a Fővárosi Törvényszék 3.G.42.116/2017/7. számú ítélete ellen.
- [5] A Fővárosi Törvényszék mint elsőfokú bíróság a fellebbezést felterjesztette a Fővárosi Ítéletábrlához mint másodfokú bírósághoz. Az ítéletábrla a kitűzött tárgyalás előtt visszaküldte a fellebbezést a törvényszéknek, mivel kétségei merültek fel a fellebbezési határidő megtartásával kapcsolatban. A törvényszék megállapította, hogy az indítványozó képviselőtét ellátó ügyvédi iroda meghatalmazottja 2017. december 22-én megkezdte az ítélet átvételét, azonban meggondolta magát és értesítőt kért a küldeményről. A törvényszék álláspontja szerint az ügyvédi iroda meghatalmazottjának fenti magatartása – a postai szolgáltatások nyújtásának és a hivatalos iratokkal kapcsolatos postai szolgáltatás részletes szabályairól, valamint a postai szolgáltatók általános szerződési feltételeiről és a postai szolgáltatásból kizárt vagy feltételeken szállítható küldeményekről szóló 335/2012. (XII. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 24. § (1) bekezdése alapján – a postai küldemény átvételének megtagadását jelentette. A bíróság kifejtette, hogy az ügyvédi iroda nem utasíthatja vissza a hivatalos irat átvételét. A bírói gyakorlat szerint (KGD2015. 32.) az átvétel megtagadása esetén az irat kézbesítettnek minősül. A tárgyi ügyben azáltal, hogy az ügyvédi iroda meghatalmazottja a bírósági iratot nem vette át, úgy minősül, hogy az átvételt megtagadta. Az ítélet átvételének időpontja tehát 2017. december 22. napja volt, ezért a 2018. január 18. napján előterjesztett fellebbezés – tekintettel a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 234. § (1) bekezdésében biztosított 15 napos határidőre – elkésettnek minősült. Mindezekre tekintettel a törvényszék a fellebbezést hivatalból elutasította.
- [6] Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéletábrla mint másodfokú bíróság végzésével helybenhagyta az elsőfokú végzést. Az ítéletábrla rámutatott, hogy a Rendelet 31. § (1) bekezdése alapján csak sikertelen kézbesítési kísérlet – azaz, ha a hivatalos iratot a címzettnek vagy egyéb jogosult átvetőnek nem sikerült

kézbcsíteni – esetében hagyható hátra a címzett részére hivatalos irat érkezéséről értesítő. Ellenben – a Rendelet 24. §-a szerint – a postai küldemény átvétele megtagadásának minősül, ha a címzett vagy a meghatalmazott a hivatalos irat átvételétől elzárkózó nyilatkozatot tesz, ebben az esetben a címzett részére értesítés nem hagyható. A bíróság azt is megállapította, hogy az ügyvédi iroda állításával szemben, alkalmazottja meghatalmazása kiterjedt a hivatalos iratok átvételére is. A fentiek alapján az ítéltábla szerint az elsőfokú bíróság helyesen vonta le azt a következtetést, hogy az indítványozó fellebbezése elkészt.

- [7] 1.2. Az indítványozó ezt követően fordult alkotmányjogi panaszával az Alkotmánybírósághoz, kérve – a Fővárosi Törvényszék 3.G.42.116/2017/21. számú végzésére is kiterjedő hatállyal – a Fővárosi Ítéltábla 13.Gpkf.44.829/2018/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az indítványozó az alkotmányjogi panasszal párhuzamosan felülvizsgálati kérelmet is előterjesztett. A Kúria mint felülvizsgálati bíróság Gfv.VII. 30.067/2019/2. számú végzésével hivatalból elutasította a felülvizsgálati kérelmet. Az indítványozó – az Alkotmánybíróság főtítkárának felhívására reagálva – nem kérte az alkotmányjogi panasz kiterjesztését a Kúria végzésére.
- [8] Az indítványozó álláspontja szerint a bíróságok jogértelmezése nem felelt meg az Alaptörvény 28. cikkéből fakadó követelményeknek, így a bíróságok megsértették az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdését is. Ezzel a magatartásukkal a bíróságok ráadásul eloldották magukat a törvénynek való alávetettségől, ami sérti a jogállami jogbiztonságot [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése]. Továbbá, az indítványozó szerint a bíróságok által megállapított tényállás nem felelt meg a valóságnak, az ítélet első kézbesítése sikertelen volt és fel sem merült a küldemény átvételének megtagadása. A bíróságok – annak ellenére, hogy kiemelt jelentőségű perről volt szó – indokolatlanul késlekedtek az egyes eljárási cselekmények foganatosításával, ezáltal megfosztották az indítványozót a kézbesítési vélelem megdöntésére irányuló kérelem és az igazolási kérelem benyújtásának lehetőségétől. Mindezek összességében sértették az indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz és a jogorvoslathoz való jogát [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése].
- [9] Az indítványozó azt is állította, hogy az ügy elsőfokú elintézésében kizárt bíró vett részt, mivel a Fővárosi Ítéltábla ugyanazon bírója küldte vissza az elkészttség újbóli megvizsgálása okán az indítványozó fellebbezését, mint aki a sérelmezett másodfokú végzés meghozatalában részt vett. Álláspontja szerint ez a törvénysértés egyben sértette a pártatlan bírósághoz való jogát [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése] is.
- [10] Végezetül az indítványozó előadta, hogy a bíróságok azzal, hogy a Rendelet szabályainak helytelenül alkalmazták, elvonták a Magyar Posta Zrt. hatáskörét, ti. nem állapíthatták volna meg az átvétel megtagadását, mivel arra csak a Magyar Posta Zrt. rendelkezik törvényi felhatalmazással [a postai szolgáltatásokról szóló 2012. évi CLIX. törvény 14. § (1) bekezdése, 18. § (1) bekezdése és 30. § (1) bekezdése].
- [11] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdéseiben meghatározottak alapján mindenekelőtt az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie, ezért az Alkotmánybíróság tanácsban eljárva elsőként azt vizsgálta, hogy az Abtv. 27. §-a szerinti indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz előterjesztésére vonatkozó, törvényben meghatározott követelményeknek.
- [12] 2.1. Az indítványozó a perben felperes volt, így érintettsége megállapítható. A határidőben érkezett indítvány részben megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerinti követelményeknek, így tartalmazza a sérelmezett bírói döntés megjelölését, az Abtv. hatáskörére való utalást és határozott kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére. Ugyanakkor a felhívott alaptörvényi rendelkezések nem mindegyike alapjog vagy alaptörvényben biztosított jog, így az Alaptörvény R) cikkének (2) bekezdése, valamint a 28. cikke nem tartalmaz az indítványozó számára Alaptörvényben biztosított jogot, ezért e rendelkezésekre alkotmányjogi panasz nem alapítható, ahogyan az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint alkotmányjogi panaszt az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére is csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén – lehet alapítani [3323/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [9]].
- [13] 2.2. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) bekezdése szerint az indítványnak tartalmaznia kell az eljárás megindításának indokait, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét. Az indítványozó ugyan megjelölte az általa sérülni vélt alapjogokat, így a tisztességes bírósági eljáráshoz és a jogorvoslathoz való jogot [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése], azonban érdemi indokolást nem adott elő. Az Alkotmánybíróság rámutat, hogy önmagában a vonatkozó alkotmánybírósági határozatok idézése nem tekinthető adekvát indokolás-

nak. Az indítványozó feladata annak bemutatása és megfogalmazása, hogy miért és mennyiben tartja alaptörvény-ellenesnek a bírói döntést. Alkotmánybírósági döntések felsorolása, azok idézése a nélkül, hogy az indítványozó előadná, miért tartja alaptörvény-ellenesnek a bírói döntést nem tekinthető az Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerinti határozott indokolásnak. Erre tekintettel az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével kapcsolatos indítványi elemeket az Alkotmánybíróság nem tudta érdemben elbírálni.

[14] Az Alkotmánybíróság végezetül megjegyzi, hogy a Magyar Posta Zrt. hatáskörének elvonásával kapcsolatban az indítványozó semmilyen Alaptörvényben biztosított jog vagy alapjog sérelmére nem hivatkozott. E körben az indítványozó pusztán a bíróság jogértelmezését sérelmezte, így e kérdéssel sem foglalkozhatott érdemben az Alkotmánybíróság.

[15] 3. Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az eljárás tárgyát képező alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében szabályozott befogadási feltételeknek, ezért az indítványt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2019. október 15.

Dr. Balsai István s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/465/2019.

• • •